

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921

III. ÉVFOLYAM, 82. SZÁM.

SZERDA, ÁPRILIS 13

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50.— K Félévre. . . 220.— K
Negyedévre 110.— K Egész évre 440.— K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytőzsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Hogy alakul a kormány?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, április 12. A rekonstruált kabinetnek, amely p-nteken, vagy szombaton mutatkozik be, formális bemutatkozásra nincs szüksége, mert csak kiegészítésről van szó, miután a kormány lemondását a kormányzó nem fogadta el. Grác Gusztáv távozása befejezett dolog. Koszó István vállalja a belügyi tárcát, de ennek is nagy nehezsége, hogy a közigazgatási reform és választói jog reformja miatt Ráday Gedeon grófot nevezik ki államtitkárnak.

Az új kormány a következő lenne:
Miniszterelnök: Teleky Pál gróf.
Pénzügyminiszter: Hegedűs Loránt.
Honvédelmi miniszter: Beiltska Sándor.

Belügyminiszter: Koszó István.
Földmvelésügyi miniszter: nagyatádi Szabó István.

Kereskedelmi miniszter: Hegyes-halmi Lajos.
Igazságügyi miniszter: Tomcsányi Vilmos Pál.

Nepjóléti miniszter: Bernolák Nándor vagy Bénérd Agoston.
Közlemezési miniszter: Mayer János.

Közoktatásügyi miniszter: Vajs József dr.
A külügyi tárca betöltése még bizonytalan.

A tőzsde.

Budapest, ápril. 12. A keddi tőzsdén a valutapiac zárata a következő volt: Napoleon 920—945, angol font sterling 1100—1180, dollár 243—267, francia frank 22-75—23-50, marka 4 60—4-99, lira 12-60—12-90, osztrák korona 0-50—0-48 1/2, Romanov rubel 1-36—1-29, lei 4-15—4-28, szokol 3-98—4-08 svájci frank 47-00—00-00, korona és frank dinár 7-50—7-70, lengyel marka 0-36—0-36 1/2.

Bécs, április 12. A korona árfolyama a becsi tőzsdén ma 2-04 volt.

Zürich, április 12. A deviza zárlatánál Budapest 207 1/2.

Cukor kiosztás.

A hatósági cukorjegy B szelvényére — eltérőleg a f. évi március 23-án kelt értesítéstől — csak április 16-ig lehet cukrot kiadni. E nappal a B) szelvény érvényét veszti. Elszámolás április 20-ig.

Április 21-től a hatósági cukorjegy „C” szelvényére az eddigi árakon úgy az I., mint a II. sorozatu cukorjegyekre egyenlően 50 dkgr. cukrot lehet vásárolni. A „C” szelvény május hó 7-vel érvényét veszti.

Elszámolás május 12-ig.

Debreczen, 1921 április 12.

Közlemezési ügyosztály.

Kérjetelek szeretet-jelvényt a vásárlások alkalmával.

Uj kombinációk a kormány megalakításáról.

Budapest, április 12. A Teleky-kormány kiegészítése rövidesen megtörténik.

A közlemezési miniszter minden körülmények között Mayer János földmvelésügyi miniszter lesz. Hir szerint a honvédelmi tárcát — nincs kizárva — Beiltska Sándortól Hegedűs Pál tábornok veszi át.

A kormány összetételében más változás nem állott be. Ha Koszó István nem vállalná a beügyminiszteri tárcát, akkor azt Tomcsányi Vilmossal töltik be s akkor helyében Bernolák Nándor lenne

az igazságügyi miniszter. A földmvelésügyi államtitkári állást egyik aza képzett kispapza foglalná el. Ez állásra Czeglédy Endröt emlegetik.

Budapest, márczius 12. Teleky Pál gróf miniszterelnöknél megjelent Andrassy Gyula gróf és nagyatádi Szabó István és hosszasan tárgyalták a megegyezés javaslatának szövegéről. Az esti órákban bevonták a tanácskozásba Koszó Istvánt is.

A nemzetgyűlést csak pénteken vagy szombaton lehet összehívni.

Tisza gyilkosainak bünpöre megkezdődött

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, április 12. A büntető törvényszék tegnap kezdte meg Tisza István gróf gyilkosainak bünpörét. A vádlottak Kéri Pál ujságíró, Friedrich István volt miniszterelnök, nemzetgyűlési képviselő gyilkosságra való felbujtás címen, Fényes László hirlapíró, Gaertner Marcell ügyvéd, Lengyel László gyógyszerész, Vágó-Wilhelm Béla ügynök bűnsegéd-ség címén állottak a bíróság előtt. A többi vádlott és pedig Horváth-Sanovits János, Pogány József, Csernyák Imre, Heltay Viktor szökésben vannak.

A tárgyalást óriási érdeklődés kíséri. Igen sok külföldi ujságíró van jelen.

A tárgyalást délelőtt tíz órakor nyitotta meg az elnök, aki elmondta, hogy az esemény nagy jelentőségénél fogva a tárgyalás a terem falain is túlterjed. A külföldi ujságírók jelenléte bizonyítja, hogy az egész művelt világ érdeklődése fordul a tárgyalás felé.

Polónyi Dezső dr. védő bejelentti, hogy ő és védeence, Friedrich István miért nem adtak be kifogásokat a vádirat ellen. Egyetlen kifogást sem akartak tenni.

Gaal Jenő dr. védő kéri, hogy minden bizonyítékot vonulasson föl a bíróság és kéri, hogy teljes nyilvánossággal folyjék a tárgyalás. A bíróság ezután, konstátálja, hogy Tisza István gróf özvegye ma is súlyos beteg és így a tárgyaláson nem jelenhetik meg. — Megállapítja ezután Vágó-Wilheimre vonatkozóan a bíróság illetékeségét, majd felolvassák a vádiratot, amelynek befejeztével kezdetét veszik a kihallgatások.

Kéri Pál személyi adatai be-mondása után az általános kérdésekre előadja, hogy ő nem érzí magát bűnösnek. Ő csak annyit tud, hogy október 31-én delután fél négy órakor megjelent egy őrmester a nemzeti tanács irodájában és azt mondta:

— Ép most gyilkoltuk meg Tisza Istvánt.

Amire Landler Béla azt mondta: — Menjen maga örült!

Kéri Pál: Nagy szerepem volt a forradalomban, de Tiszának nem voltam ellensége.

Elnök: Mi része volt Önnek a gyilkosságban?

Kéri Pál: Én az egész dolgot október 31-én este két óra felé tudtam meg Magyar Lajossal együtt a nemzeti tanács helyiségében egy őrmestertől.

Elnök: Tengerész volt?

Kéri Pál: Nem. Gyalogos. — Hargulyozom, hogy sem én, sem Magyar Lajos a gyilkosságról pozitív dolgot nem tudunk, csak híreket hallottunk.

Elnök: A nemzeti tanács kikből állott és mi célból alakult?

Kéri Pál: Az volt a célja, hogy minden forradalom megrázkódással járván, azt tompítsa.

Elnök: Ki robbantotta ki a forradalmat?

Kéri Pál: A katonaság.

Elnök: Amikor megalakult a nemzeti tanács, tudja-e, hogy a tisztek katonatanácsosa alakultak.

Kéri Pál: Ez soha sem alakult meg. A tizenöt éves katonatanács nem más, mint azok, akik a forradalom után jutalmat kaptak.

Elnök: Történt-e a nemzeti tanácsban beszélgetés, hogy valakit el kell tenni láb alól?

Kéri Pál: Bizonyosan tudom, hogy nem történt.

Elnök: Igaz-e, hogy beszélgetés történt arról, hogy Lukachichot, Tisza Istvánt el kell tenni láb alól?

Kéri Pál: Erről nem volt szó.

Elnök: Határozatot hoztak e tárgyban?

Kéri Pál: Nem.

Elnök: Hova ment Károlyi Mihály az események idején?

Kéri Pál: Megszökött a tömeg elől.

Elnök: De a nemzeti tanács hozott oly határozatot, hogy Tisza Istvánt láb alól elteszik.

Kéri Pál: Bolond mese.

Elnök: Az erre kiküldött bizottságnak egyik tagja Ön volt.

Kéri Pál: Nevetséges dolog!

Elnök: Az adatok szerint önököt bízták meg a végrehajtással.

Kéri Pál: Nem igaz.

Elnök: Október 28-án a párt-helyiségben beszélgetés folyt ön, Friedrich, Fényes és Hüttner között s akkor Ön vitte a szót, hogy mennyire becsapták Károlyit és ebben Tisza Istvánnak van része, aki a kulisszák mögött dolgozik.

Kéri Pál: Nem igaz!

Elnök: Akkor tárgyalták Károlyi főlvetelét Bécsbe és a helyzetből azt a következtetést vonták le, hogy Tisza Istvánt el kell tenni láb alól.

Kéri Pál tagadóan rázza a fejét.

Elnök: Ön rá akarta venni Dobó Istvánt a tetre. Vágó-Wilheim is ott volt. Ön nevén szólította az ön előtt „ismeretlen” Dobót s azt mondta, hogy Tisza meggyilkolása a nemzet igazság-tétele volna.

Kéri Pál (mosolyogva): Egy szó sem igaz.

Elnök: Tudta-e, hogy Pesten van Tisza István?

Kéri Pál: Annál inkább tudtam, mert az első információm Tisza meggyilkolásáról az volt, hogy az Geszten történt.

Elnök a tárgyalást itt megszakította és szünetet rendelt el.

Szünet után Kéri Pál kihallgatását folytatták. Kéri minden részvételt és előzetes tudomást tagadott.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A belmissziói tanfolyam megkezdődött. A Testvér-Egyesület által rendezett belmissziói tanfolyam f. hó 11-én, hétfőn kezdetét vette. Előadás naponként d. u. 5—7-ig, a ref. Kollégiumban, Darabos-u. feőli sarkon, I. em. 1. sz. egyetemi jogi tanteremben. Érdeklődők még jelentkezhetnek a délelőtti órákban Koszúh-u. 75. sz. alatt ref. lelkesi hivatalban.

SHINHAZ

Szerdán C) bérletben Trilby kerül színre.

Csütörtökön tisztviselő-est.

Darrigó Kornél nagy sikere a Király-színházban.

Darrigó Kornél, aki tudvalevőleg itt kezdte pályáját Debreczenben, a legnagyobb színész-sikerét most aratja Budapesten.

Tudvalevőleg Rátkay Márton most tavasszal kiment vendég-zerepelni Amerikába s ennél fogva Beöthy László, az Unió-színházak vezérigazgatója, Darrigó Kornélnak adta át az Offenbach címszerepét.

Darrigó mindössze négy próbát kapott, rá nehezedett még a Rátkay alakításának nagy súlya is, mind amellet is a legnagyobb ambícióval, bár nem minden elfogódottság nélkül lépett fel a Király-színházban.

Es Darrigó — Rátkay után — nagy és döntő sikert aratott. Nehez helyzetét nagy-szerű kvalitásaival teljesen le-tudta győzni.

Az Offenbach-ból új premi rétet csinált, az egész Budapest újra megnézi az Offenbach-ot Darrigóval, aki új szereket, új értéket tudott adni ennek a szerepnek.

Ezért nemcsak a közönség körében, hanem az író-és művész-világban is a legnagyobb elismeréssel és elragadtatással beszélnek Darrigóról, aki egészen az élére pattant a főváros színházi életének ezzel a bátr vállalkozásával.

A direktora: Beöthy László mindene-etre boldog, annyira, hogy már — irigyei is vannak. A színházi verebek azt csiripelik, hogy Darrigót már más vállalat csábija még fenyesebb ígéretekkel.

Darrigó azonban meg van elégedve. A közönség és direktorának ez a kitüntető szeretete, megbecsülése neki éppen eég.

Páratlanul érdekes a Színházi Figaró új száma.

A színész párbaja. A Csokonai-színház egyik kedvelt fiatal tagja tegnap reggel kardpárbajt vívott egy joghallgatóval. A párbajnál mind a ketten könnyebben megérintettek.

Henny Porten és Lotte Neumann, egy műsoron az Urániában ma utoljára.

Harry Piel főszereplésével a Hullám-sír című kalandor tő tenetet ma utoljára mutatja be az Apólo.

A négy ördög diszeloádása a legnagyobb, legszenzációsabb cirkusz-dráma, hiszen a jövő héten lesz bemutatva.

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDÉNÉL.

Ferfi kalapok, gyermek sapkák legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-u. 43.

A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a „Családi Kör” minden vasárnap megjelenik és vasárnap 5 koronáért kapható.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesznek Simon György Debreczen, Kossuth-utca 11.

A német császárné temetése.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Berlin, április 12. A volt német császárné temetésére nagy előkészületeket tettek. A német royalista körök nagy tüntetésre készülnek.

A Hohenzollern-család ígéretet tett, hogy tartózkodni fog minden monarchista tüntetés kezdeményezésétől.

Egy beregszászi bank-igazgató öngyilkossága.

Nagyarányu visszaélések a pénzügyi körök körül.

Beregszászon már régóta sütnak azokról a nagyarányu visszaélésekről, amelyeket a Beregszászi Hitelintézet R.-T. a pénzügyi igazgatóság alkalmával elkövetett. A szabálytalanságokról a rendőrkapitány is tudomást szerzett és elrendelte a bank üzleti könyveinek a megvizsgálását. A rováncsolással megbízott közegek szerdán délután váratlanul megjelentek a bankban és megkezdtek a könyvek átvizsgálását.

A bank vezetőségét teljesen váratlanul érte a vizsgálat, amelynek eredményét a bank igazgatója, Weisz Vilmos nem várta be, hanem

a kaszinó pincéjében borotválva öngyilkosságot követett el.

Mikor a közelben levő rendőr, akit a pincéből kihalló jajgatása tett figyelmesre, a tettest felfedezte és a hatósági orvost értesítette,

a szerencsétlen embert már nem lehetett megmenteni. Pár óra múlva meghalt.

A vizsgálat eredménye még nem került nyilvánosságra. A visszaélésekről szóló híreket lát-szik igazolni az a tény, hogy Darvas Emil főkönyvelőt a rendőrség letartóztatta. Sok szóbeszédre ad okot az is, hogy Szabó Árpád, a bank vezérigazgatója a vizsgálat megkezdése után, hirtelen eltűnt a városból. Állítólag Magyarországra szökött.

KÖZGAZDASÁG

Az idei termés már szabad-forgalom tárgya lesz.

Budapest, április 12. A gabona szabad forgalmának elhatározása döntő befolyással volt a közéleti miniszteri tárcá betöltésére is. A közéleti miniszterium vezetője keletszélénél Mayer János lesz, aki csak úgy veszi át a tárcát, hogyha az idei termés szabad forgalomba kerül.

Ezzel a megoldással a kisgazdapárt régi kívánsága teljesedik. Egyben azonban gondoskodás történik, hogy az ellátatlanok, a hadsereg és a tisztviselők szükséglete fedeztessék.

Adó címen ugyanis annyi gabonát tartoznak beadni a gazdák, hogy a tisztviselők, ellátatlanok és katonák szükséglete fedezetet nyerjen. A kivitelt egyelőre megtiltják.

Esik a bor ára. Budapesti tudósítónk jelenti: A borpiacon a homoki könnyű borokat 18—20

koronáért kínálják, a gyöngyösi bort 22—25 koronáért. De vetel nincsen. A kivitelt teljesen szünetel.

Nagy áresések Romániában. A bukaresti piacon az összes áruárakban óriási áresés történt, úgy, hogy számos kereskedő egyik napról a másikra teljesen tőkrement. Az egyes iparcikkek árai előző hó utolján 3 nap alatt 100—170 százalékkal estek és azóta újabb áresések is voltak. A bukaresti tőzsdén emiatt igen nyomott hangulat uralkodik. Galatiban két nagykereskedő öngyilkos lett.

A Gazdasági Egyesület valamennyi ülése nem vasárnap, hanem szombat délután 4 órakor lesz a Gazdakörben.

A hortobágyi szérumozás. Megemlékezünk arról, hogy a városi tanács ez idén elállott attól a tervétől, hogy a Hortobágyra kihajtott sertések oltását kötelezővé tegye. A gazdák nagy megnyugvással vették tudomásul ez intézkedést. Mafelől azonban azt hangsúlyozták, hogy mégis nagyon hasznos volna, ha a város a hortobágyi gyógyszer-tár számára vagy 10 liter szérumot tartaléknak beszerezne és így minden eshetőségre készen állana. Ez a szérum ugyan közel 40.000 koronába kerülne, de megérné, mert véz idején onnan származik a legtöbb baj, hogy kellő mennyiségű és minőségű szérumhoz nem lehet gyorsan jutni. A szérum eláll hat hónapig is, csak hideg helyt kell tartani és ha fel nem használtatnak, a Gazdasági Egyesület kellő időben tagjai közt tudná értékesíteni s így a városnak sem lenne károsodása.

Országos vásár. Törökszentmiklós előjárósága értesítette Debreczen városi elöljáróságát, hogy az országos vásárt április 17-én tartják meg, amikor minden vásármentes helyről állatot fel lehet hajtani.

Emelkedtek a marhaárak is. Tegnap volt Debreczenben a rendes heti baromvásár. A felhajtás vágómarhában kevés, tartani való marhában közepes volt. Az árak az elmúlt hetéhez képest emelkedtek. Vágó marha jó közepes 45 K körül ingadozott, a jobb minőségeért 48—50 K-t is adtak kiülkint. A tartani való marha ára is a múltkorinak alacsony árához képest 30—40%-kal emelkedett. A vásár nagyon élénk, a kereslet igen nagy volt. A jószág árak ilyenkor már a normális időkben is emelkedni szokott, mert a szénás jószág már elfogyott, füves nincsen.

Kereskedelmi képviselőnk Törökországban. A kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekeltséget, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur a Laster, Sibermann és Tarsa konstantinápolyi céget (Techni Richten Han 3/15.) m. kir. Kereskedelmi Muzzeum konstantinápolyi levelezőjének nevezte ki. Amennyiben valamilyen érdeklődés mutatkozik a konstantinápolyi piac iránt, — tekintve azt, hogy a postaközeledés Törökországgal még mindig nehézségekbe ütközik — a megkereséseket a Kereskedelmi Muzzeumhoz (Budapest, Akadémia-u. 3. szám) kell beküldeni, amely a cég budapesti megbízottja útján konstantinápolyba továbbítani fogja a leveleket.

Egy román detektív a bíróság előtt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni törvényszék tegnap tárgyalta Teleki József gépgyári üzemvezető ügyét, aki a román megszállás alatt tanusított magata tása miatt hűtlenséggel és három rendbeli zsarolással vádolva állott a bíróság előtt.

Előadta, hogy őt a román megszállás alatt letartóztatták a románok s a ténnyeljárásban kényszerítették őt, börtönbe vettéssel fenyegetve, hogy nekik szolgálatokat teljesítsen. A kényszer és fenyegetések hatása alatt vállalta, hogy ő detektív szolgálatot vállal, azzal azonban, hogy ő politikai ügyekben nem jár el, hanem csak a vagongyári munkások közt észlelhető kommunista mozgalmakat ellenőrizi. Ezért ő 1000 korona havi fizetést kapott. Ezenkívül csempészetek leleplezéséért kapott még kisebb-nagyobb jutalékokat. Ő a magyarok és a magyarság ellen soha semmit sem követelt el.

Arra a vádra, hogy Ohrenstein László ékszerkereskedőt 20.000 koronáig megszarolta, előadja, hogy ő Ohrensteint nem is ismerte. Ő a Hungáriában egy embert látott, aki ékszereket árult. Erre Rojka hadnagy és Kónya szárnysegéd lementek a Hungáriába, előállították Ohrensteint és Kónya referált az ügyről. Iliescu kapitánynak. Őt kiülő aranykiszert találtak nála. Iliescu el akarta kobozni az ékszereket. Iliescu 10.000 lei fizetésére kötelezte, amivel szemben visszaadta az aranyat. A 10.000 leit ő vette át Ohrensteintől, nyugtát adott arról s a 10.000 leit átadta Iliescunak.

Rosenfeld Kálmáné, majd Mondschein Jenő tettek a vádlott ellen vallomást.

Ronesik Jenő rendőrkapitány előadta, hogy vádlott maga adta elő a rendőrségen, hogy őt a románok detektívnek alkalmazták a rendőrséggel való együttműködésre. Ő mondta el, hogy a zsidók, Heltai Jenő igazgató, meg Freund Jenő dr. a vagongyáriakat pénzelik és izgatják a kommunizmus érdekében. Pozitív adatokat azonban nem adott s az egészsel csak menteni akarta magát. Feltehető, hogy nem akart román érdekeket szolgálni.

Rugonfalvi Kiss Károly rendőrfogalmazó, Balla János detektív-főnökhelyettes és Csatári Szűcs Bertalan valomá-ai után, amelyek vádlott szereplésének megvilágítására vonatkoztak, a tárgyalást apr. 26-ig elnapolták.

Hirdetmény.

A köntösgátnál létesített tehencsordához számadó csordás, alólírott hivatalban felfogadtatik.

Városgazdai hivatal.

Legujabb divat szerint készit szép kivitelű **FÉRFIRUHÁKAT** Soós orisزابó Piac-u. 28. (Passage) Gambrinus mellett

HIREK

Völegény biztosítás.

Pesti erkölcsök.

Nagy Endre Hetilap-ja közli ezt a pesti történetet: „Egy nagyon gazdag és mulató körökben népszerű lipótvárosi fiatal ember eljegyezte egy ugyancsak lipótvárosi család egyetlen leányát. A menyasszony családja a partit kitűnőnek találta ama pontos információk alapján, amelyeket már az eljegyzés előtt beszerzett pénzügyi körökben. A boldogság tehát tökéletes lett volna, tekintve, hogy a kétoldali vagyonyarapodáson kívül még a szerelem sem volt teljesen kizárva a frigyből.

Egyetlen felhő köszált még az ifjú jegyesek egén. A menyasszony szülei megtudták, hogy a völegénynek metressze van, csinos kis hölgyecske. Ezt nem volt nehéz meg tudni, hiszen a Lipótvárosban époly nyilvános büszkeséggel tartják számon a metresszeket, mint akár a versenyparipákat.

Állítólag a völegény az eljegyzés tisztelére szakított a barátjával, de a völegény szüleit folyton gyötörte az aggodalom, hogy nem fog-e ez a viszony még az esküvő előtt feljullni. Persze, az esküvő után — már lehet.

Mit tesznek ilyenkor a gondos jó szülők?

Azt teszik, amit ők tettek. Fiukat, a menyasszony testvérét megbízták, hogy kösse le a maga számára a metresszt és lekérje köztől, hogy legalább az esküvőig örködjék férfiasan a jogaira. Így történt.

Hát ilyenek a pesti erkölcsök!

A Magyar Történelmi Társulat Debreczenbe jön. Tudvalevő, hogy Debreczen város tanácsa meghívta a Magyar Történelmi Társulatot, hogy első vidéki előadását Debreczenben tartsa meg. A társulat most választotta a meghívásra, azt köszönettel tudomásul vette és kijelentette, hogy első vidéki előadását Debreczenben fogja megtartani.

Mackensen diszkardja. Abauj Torna vármegye közgyűlése a Mackensennek átadandó diszkard kérdésében állást foglalván kimondta, hogy a tervhez a legnagyobb lelkesedéssel csatlakozik, amint ezt Debreczen város közgyűlése is tette és nem helyesli Komárom vármegye ama határozatát, hogy a külpolitikai helyzetre tekintettel nem tartja időszerűnek a diszkardra való gyűjtést, bár elvileg helyesli azt. Abauj Torna vármegye közgyűlése tudomásulvétel végett Debreczennek is megküldte ezt a határozatot.

A kertségi telekértékkadó. A városi tanács értesíti Debreczen város adózó közönségét, hogy a kertségi telkek után kivetett 1919. és 1920. évi telekértékkadó folyó évi június hó 30-ig, az 1921. évi I. és II. negyedévi részlet folyó évi május hó 15-ig fizethető be kamatmentesen. A folyó évi III. és IV-ik negyedévi részlet pedig már a rendes időben, vagyis f. évi augusztus, illetve a november hó 15-én esedékes és a fenti na-

250 millió kár ezer vagon babon.

A babkivitel tragédiája.

Az „Egyetértés” megemlékezett már arról, hogy a mezőgazdasági termékvitelt milyen óriási károsodások érték. Nem tudták kivinni a terményeket külföldre, amelyek itthon rekedtek s ezalatt a külföldet elárasztották jóval olcsóbb terményekkel. A magyar kereskedelmet igen nagy veszteségek érték ilyenformán. A babkivitel tragédiáját az alábbi érdekes cikkben ismerteti a „Pénzvilág” c. lap:

A **babkivitel** szomorú sorsa eléggé ismeretes. A közlelmzési minisztérium hosszas tárgyalások után, tavaly novemberben több száz vagon bab kivitelét engedélyezte. A babexportörök tartoztak minden kivitelre engedélyezett babb mennyiség két kg.-ja után 1 kg. tarka babot 6, illetve fehérét 8 koronás kedvezményes áron a köztisztviselők ellátására átengedni, ami kg-onként 4.50, illetve 6 korona kiviteli illetéknek felelt meg. A kivitel engedélyezése alkalmából azonban

a közlelmzési minisztérium egy érdekeltségi csoportnak 200 vagon jugoszláviai és 200 vagon hazai babnak természetben való leadástól mentes kivitelére háromheti időbeli előnyt biztosított,

míg a hivatásos és külön kedvezményekben nem részesített babexportörök a kiviteli kérelmek késedelmes kiadása, illetve a kedvezményes áron átengedett babnak a kijelölt szervek által késedelmesen történt átvétele és a közben beállott vasúti forgalmi korlátozás következtében csak 1920 december végén és 1921

januárjában tudtak Ausztriában és Németországban megjelenni,

amikor a piac már el volt árasztva jugoszláviai, braziliai, Rangoon-babbal és a magyar bab csak veszteséggel volt értékesíthető.

Ma az a helyzet, hogy belföldön kb. 600 és külföldön 400 vagon magyar bab hever eladatlanul és míg 1920 októberében és novemberében a babért 5 és fél marka volt elérhető 6 koronás árfolyam mellett, ma ez az ár 1.40 markára csökkent 5.50 koronás árfolyam mellett. Eszerint

1920 októberében és novemberében 1 vagon babért kb. 330.000 korona lett volna elérhető, ma legjobb esetben 77.000 korona,

ha a bab egyáltalán eladható még.

1000 vagon babnál kb. 250 millió korona károsodás érte a magyar közgazdaságot és a magyar terménykereskedelmet,

amely kedvezményes áron volt kénytelen a köztisztviselők részére átengedni jelentékeny mennyiséget abból az áruból, amely éppen a bürokrácia mulasztásai következtében csak súlyos veszteséggel értékesíthető. De a szatira teljességéhez tartozik az az adat is, hogy a közlelmzési minisztérium ebben a vilápiaci helyzetben még mindig nem hajlandó — Vass József közlelmzési miniszter kijelentése szerint egészen májusig — újabb babb mennyiségekre kiviteli engedélyt adni.

poktól kezdve csak kamatokkal fizethető. Debreczen, 1921. április hó 7-én. A városi tanács.

Kiss Béla nagy sikere Pesten. Kiss Béla, ez a népszerű cigányprimás, tudvalevőleg zenekarával együtt még januárban Budapestre szerződött. Azóta egy nagy és előkelő étteremben muzsikál nagy siker mellett. Kiss Béla tizennégy tagú, fegyelmzett, kitűnő zenekara élén minden este nagy közönség előtt játszik. Debreczeniek, ha Pestre mennek, rendszerint fölkeresik azt az éttermet, ahol a Kiss Béla bandája van, úgy, hogy Kiss Bélának minden este van debreczeni társasága is. Ki s Bélának nagyon jól megy, egyik legkedveltebb cigányprimása, a szórakozó Budapestnek. Már azonban nem sokáig marad ott. A jövő hónapban haza

fog jönni, azonban itthon nem sokáig muzsikálhat, mert a nyári szezonra Siófokra van lekötve igen előnyös anyagi felételekkel. Az bizonyos, hogy Kiss Béla kített magáért és Debreczenért is. Megtanította a könnyelmű, a léha pestieket, hogy jobban szeressék a magyar nótát.

A közigazgatási és pénzügyi reformot fogják a Keresztény Nemzeti Liga és Arany János Társaság sorozatos dél-eltöljei sorában dr. Varga Lajos ügyvéd előadásának tárgyát képezni. Az előadás f. hó 17-én, vasárnap délelőt 11 órakor a szokott helyen, a vármegyeháza disztermében lesz. Dr. Varga Lajos mindkét irányban új ösvényeket tör. Az eddigi közigazgatási rendszernek részben, a pénzügyi rendszernek pedig egészben felre-

tételével új közigazgatási és egészen új pénzügyi rendszert dolgozott ki, mely új rendszereknek természetes középpontja az a hely, ahol zajlik és bonyolódik pezseg avagy pang a társadalmi élet, t. i. a politikai község. Dr. Varga Lajos abból az első hallásra is meggyőző erejű elvi álláspontból indul ki, hogy ha a községekben élő népet boldogítjuk, akkor az állam, a nemzet lesz boldog, virágzó, hatalmas, gazdaságilag és fejlett a kulturában. Előadásában is az erre alkalmas közigazgatási és pénzügyi reformokat ismerteti vázlatosan. Jegyek 10 K, 5 K, diák, munkás és katona jegyek 2 K-ás árban kaphatók Csáthy és Antalffy könyvkereskedésekben.

Korpa utalványt akik már megkapták a Gazdasági Egyesülettől sűrűn váltásák be a Hungária malomban, mert a későn érkezők nem kapnak korpát.

Felkérem a Tanítói Vegyeskar tagjait, hogy csütörtökön a szokott helyen és időben próbára megjelenni sziveskedjenek. Elnök.

Árverés a gyógynövény-szedésre. Tatyay Zoltán dr. elnöklété alatt tegnap tartottak árverést a Hortobágy baloldali terület gyógynövényi szedésének jogára. Az árverésen legtöbbet ígérő lett a debreczeni Gyógyáru Kereskedelmi Részvénytársaság 5300 koronával.

Sok a bélyegezetlen bankjegy. Most, a pénzkicsérés előtt — úgy látszik — igen sok bélyegezetlen bankjegy bujik elő. Különösen kisebb bankjegyek: tíz és huszkoronások. Ezek ma már értéktelenek s akik a lebélyegzés előtt elvonták, a piacra dobják, mert az új pénz kibocsátása után már nem tudják forgalomba hozni. A közönség mindenestre jól teszi, ha óvatosan jár el s különösen, ha nagyobb tétel kisebb bankjegyeket vesz át: mindegyiket gondosan vizsgálja meg, hogy megvan-e rajta a pecsét?

A legújabb lakásrendelet hatályon kívül helyezve minden eddigi hasonló rendeletet, mindenkinek nélkülözhetetlen. Dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázataival ellátva, utmutatást tartalmaz, hogy miként kell a jövőben lakásügyekben eljárni. Minden könyvkereskedésben kapható. Ára felárral együtt 30 korona.

VILLAMOS SZAKMÁKBAN a legkomplikáltabb munkákat készíti és javít Földváry, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Masamód-bál. Eddig csak Bécsben, Berlinben és Budapesten ismerték a masamód-bált, amelyek éppen olyan híresek és látogatottak, akár a jogász-, vagy medikus-bálok. Debreczenben április 17-én, vasárnap lesz az első masamód-bál, mely szintén felöleli a társadalom minden rétegét egy szabad, fesztelen, de nívós táncmulatság keretében. A mulatságon erősen lesz képviselve a kereskedővilág és sportkörök színe-java. Jegyek az összes női kalapüzletekben válthatók.

Szörmeruhákat molykár elleni megóvásra legolcsóbban és felelősség mellett raktároz Klonda szücs, Piac 21., udvarban.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántul. ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Nagy áreszállítás!

Divatkalap	345 K
Férfi ing 2 gallérral, dupla kézelővel	445 K
Puha gallér	20 K
Kemény gallér	55 K
és minden egyéb cikk	30—50 százalék engedménnyel

Herman Nándor és Társánál
Piac-u. 10. Bikával szemben.

Női kalapokat!

3 nap alatt fest és alakít a
„TURUL”
Piac-utca 32. szám.

DOLLÁRT

Isk., sokf., márkát stb. értékpapírokat és részvényeket legelőnyösebb áron vásárol
Böszörményi László
bank és pénzváltó üzlete Miklósi-utca 7.

SPORT

A bajnokság állása. A vasárnapi mérkőzések ismét nem hoztak lényeges eltolódást a bajnokság állásában. A DEAC felnyomult a DVSC mellé és csak rosszabb gólarányánál fogva áll a II. helyen, azonban a DVSC egy mérkőzéssel kevesebbet játszott. Harmadik helyen továbbra is a DKASE áll, míg a IV. és V. helyet még mindig Kisvárdá és Szolnok okkupálja. Egy-egy pont különbséggel következnek utánuk a DMTK, DTE és a NyTVE, míg a DNySC szorgalmasan gyűjti a gólokat, úgy, hogy szezon végére biztosan elérjük a száz kapott gólt. A bajnokság részletes állása a következő:

1. DVSC	15 p.	Gólarány	22:7
2. DEAC	15 p.	"	22:10
3. DKASE	12 p.	"	14:10
4. KSE	10 p.	"	21:12
5. SzMTE	10 p.	"	18:17
6. DMTK	9 p.	"	26:12
7. DTE	8 p.	"	13:7
8. NyTVE	7 p.	"	17:10
9. DNySC	0 p.	"	3:66

DVSC-DEAC. A bajnokság két első helyezettjének mérkőzése kerül vasárnap eldöntésre, hogy végre tisztárodjék az elsőség kérdése. Ha a DEAC komplett tud kiállni, úgy sok az esélye, ellenesetben a vasutas könnyen megtarthatja vezető pozícióját, akár egy eldöntetlen arán is. A mérkőzés az ültető pályán lesz.

A DKASE vezetősége felkéri a foci ball szakosztály tagjait, főképen pedig a működő játékosokat, hogy szerdán este 8 órakor saját klubhelyiségükben (Sas-utca 3), megtartandó szakosztályi ülésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

A válogatott mérkőzés jegyei. A kerület felhívja az egyesületeket, hogy a válogatott mérkőzésre jegyszükségletüket már most jelentsék be.

Hirdetmény

a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

A tőkekamat és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy 1921. évi április hó 31-ig köteles bevallani.

Tőkekamat- és járadékadó tárgya mindaz a vagyon, melyet a föld-, ház-, keresetadó, bányaadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója közvetve vagy közvetlenül nem érint; jelesül: mindazok a kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyéni vagy erkölcsi személy) a következő jövedelemforrásokból húz, úgymint:

- bel- vagy külföldről folyó életjáradékokból, özvegyi ellátásból vagy rokonsági évi járadékból; b) kézi- vagy jelzáloggal biztosított vagy egyszerű adólevelekre, váltókra vagy bármilyen kötvényekre, bel- vagy külföldön kölcsön adott, továbbá hitbizományi, családi és alapítványi tőkéből; c) belföldi földbirtokkal összekötött, a földadó tárgyát nem képező dologi jogosítványok behirdetéséről, a bányahaszonbérből és bányaművelési engedélyhez szükséges bejegyzésért járó ellenszolgáltatás (termelési jutalék) fejében; e) külföldön fekvő föld- vagy házbirtokból, ipari, kereskedelmi s bármilyen nevezet alatt értendő külföldi részvényekből; f) az állam vagy g) a törvényhatóságok által kibocsátott s külön törvények által adómentesség kedvezményében nem részesített kötvényekből; végre h) a hitelintézetekkel foglalkozó s alapszabályaik értelmében pénzügyi intézmények által átadott pénzügyi intézményeknél, továbbá takarékpénztáraknál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári ügylet van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb betéti okmányok vagy folyószámla mellett gyümölcsöszés végett elhelyezett tőkékből.

As adószók a bevallás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkékből folyó jövedelmekre nézve mentesülnek fel:

1. A fentebb említett magyar államkötvények kamatait és 2. az adómenteségben nem részesített elsőbbségi kötvények kamatait illetőleg.

Az ezek után a kamatok után járó tőkekamatadót és pedig az 1. alattiak után a kifizető állami pénztár, a 2. alattiak után pedig a kamatokat kifizető társulat az illető kamatfelvezetőnek rovására vonja le s az illető állampénztárba szolgáltatja be. A pénzügyintézeteknél elhelyezett és fentebb h) alatt említett tőkékből folyó jövedelmet az ilyen tőkébirtokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani. Ezen kamatjövdelem összegét ugyanis a pénzügyintézetek kötelesek és pedig aa) a kifizető kamatok összegét évenként, minden év március, június, szeptember és december utolsó napján; bb) a tőkésített kamatok összegét félévenként, minden év január és július utolsó napján az állampénztárnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adót egyidejűleg beszedtetni. Jogosítva vannak azonban arra, hogy ezt az adót a kifizetőtől vagy a tőkéhez írt kamatokból visszatarthassák.

A tőkekamat- és járadékadó az adó évet megelőző évben élvezett kamat- és járadékjövdelem után levén kivetendő, az 1921. évi adóztatás alá az 1920. évben élvezett kamat (járadék) jövedelmet kell bevallani.

A tőkekamat- és járadékadó, valamint annak 60 százalékos hadipótléka az adóköteles fél állandó tartózkodási helyén vettetik ki.

Mindazok az adózók, akik tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelemforrásukat az államkincstár megrövidítésére irányuló szándékából, az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, jövedelmük kihagyásáért az 1909. évi XI. t.-c. 93., az 1920. évi XXIII. t.-c. 103. (az 1913. évi 50.000. sz. hiv. összeállítás 201.) §-a értelmében büntetendők.

Kelt Debreczen, 1921. márc. 16-án.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

A Tiszántuli Pénzváltó Bank, árúbizományi és általános ügynökség

Reinbold, Szilágyi és Társai Debreczen, Csapó-u. 19.

cég foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. ::

Bevált

a legmagasabb napi árfolyamon:

Dollárt, leit, sokolt stb., különféle bélyegzett bankjegyeket, külföldi és régi arany- és ezüst érem-pénzeket, utalványokat stb.

Tőzsdéi és incasso megbízásokat vállal.

Átutalásokat teljesít a bel- és külföldre

Acereditál és hitelleveleket szerez a bel- és külföld bármelyik piacára.

Bizományi adás-vételi megbízásokat elfogad és teljesít különféle árú, mezőgazdasági termények, magvak, ipari műszaki cikkek elhelyezésére nézve.

Megvételre keresünk 50-200 hold termő szőlőt.

Bérlésre keresünk egy finomítottval felszerelt mezőgazdasági szeszyvárat, amely lehetőleg vasútállomáshoz közel, köves ut mentén van.

ECET
kicsinybeni eladását hatóságok árak mellett március hó 16-án megnyitott üzletünkben :: ::
Piac-utca 77. sz.
alatt az udvarban megkezdődik
Löblé H.
ecetgyár.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházak. könyvnyomda-vállalata.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétfőnapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 K 50 fill. Vasárnap 10 szög 20 kor., minden további szög 2 kor. Vasárnap betűkben szedett szavak kezdetére csaknek felezésű. Védőkörhirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 14.

Allást keresők, valamint akiknek alkalmaszottra van szükségük házvevők
vagy
akik házukat el akarják adni, eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az „Egyetértés”
hirdetési rovatát, mert ottan mindent biztosan megtalálnak, amire szükségük van. *****

Ajánlat
Kész butor kapható és megrendelhető: Kiss Gyula asztalosnál Burgondia u. 18. 543
Plisszérozást és guverozást hárszoknyakból is készít Farkas Bella, Arany János-utca 20. 1610
Gyümölcs-lekvár cukrozott 1 kg. 40 korona. Rákóczi-u. 13. 1793
Tűzifát ötféle aprítva métermázsánként 180 K-ért házhoz szállít Unió tűzifatelep, Ispotály-telep 1. Telefon 779. 1788

Kereslet
Ügynököt felveszek finom butorok eladásához jutalék mellett. Kovács, Darabos-utca 17. 1781

Varró
és tanuló leányok felvételt nek Goldstein Karolinánál Miklós-u. 5. 1794

Asztalos
tanuló felvételt Vangor Antal épület- és butor-asztalosnál, Csapó-utca 9. sz. 1792

Elsőrendű
női és férfi munkaerők állandó munkára felvételt nek Riskó és Tarsa női divattermébe. 1791

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvételt. Ugyanott állandó munkát kapnak. Késes-u. 3. sz. 1791

Eladás
Egy ülő és fekvő gyermekkosci eladó. Megtekinthető: Deák Ferenc-utca 20. sz. 2-ik ajtó. 1350

6-os csépiógép
kazan nélkül jó állapotban és egy bencser olcsón eladó. Bethlen 25. 1783

ECET!
nagyban és kicsinyben olcsón beszerezhető
STEINBERGER DEZSŐ
Simonffy-utca 14. sz.

Most jelent meg!
Háztulajdonosoknak, bériőknek, kereskedőknek egyaránt nélkülözhetetlen a legújabb
LAKÁSRENDELET,
mely az eddig megjelent összes hasonló rendeleteket hatályon kívüli helyezve, új rendelkezéseket tartalmaz a requirálásra, felmondásra, béremelésre nézve.
Magyarazattal ellátta dr. Buczy Ferenc ügyvéd, volt lakás-hivatali előadó, a debreczeni háztulajdonosok egyesületének ügyese.
Kapható a kiadó „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben, valamint minden könyvesboltban.

Száraz tűzifa! Dollárt! Márkát! Leit! Sokolt
Öles és aprított fa. Mész és kátránypapír, cement azonnali szállításra beszerezhető:
Bartha fatelepen, Ispotály-ut 3b. Telefon 785.
és mindenféle külföldi pénzeket a legmagasabb napi árfolyamon veszi át **Farkas László** bank- és tőzsdébizományos, Debreczen, Miklós-utca 1-ső szám. Telefon: 7-82. Ingatlanok és értékpapírok vétele és eladása, külföldi átutalások. — 33 kat. hold föld épületekkel olcsón eladó.

Hatóságilag támogatott népruházati cikkek kiárusítása
Simonffy-utca 2.
(Városi bérház, volt lisztiroda helyiségében.)
Kiárusításra kerülnek:
Munkás bakancsok,
Női és gyermek cipők,
Fustlán, trux bricsesz és pantalló nadrágok,
Férfi és női fehérművek,
Kanavaszok, zephírok,
Férfi ruha fustlán és zelig szövetek
a legolcsóbb árak mellett!

Tudja-e már? hogy Benedikt Jenő
aranyműves és ékszerész üzlete
Piac-u. 72. sz.
alatt van, hol arany, ezüst, brilliáns, régi ezüst és arany pénzek és hamis fogakért a legmagasabb napi árt fizetik.
Cégre tessék ügyelni!